

Sygn. akt I NSW 172/19

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Paweł Księżak (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego E. Ś.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Prokuratora Generalnego, Przewodniczącego Państwowej Komisji
Wyborczej i Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w W.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 20 listopada 2019 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 22 października 2019 r. (data oddania w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego) E. Ś., jako przewodnicząca obwodowej komisji wyborczej nr (...) w W. w okręgu wyborczym nr (...) w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i w okręgu wyborczym nr (...) w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, wniosła protest wyborczy – wskazując, że członek tej obwodowej komisji wyborczej, K. O., korzystała do swoich czynności z długopisu, a nie z ołówka, co narusza zapis pkt 2, umieszczonego w rozdziale 1 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej nr 210/2019 z dnia 2 września 2019 r.

W odpowiedzi na protest Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wyraził opinię, że nie spełnia on wymogów formalnych i w związku z tym powinien pozostać bez dalszego biegu.

W odpowiedzi na protest Prokurator Generalny wniósł o pozostawienie go bez dalszego biegu.

W odpowiedzi na protest Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w W. wyraził opinię, że nie spełnia on wymogów formalnych i w związku z tym powinien pozostać bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 241 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 684; dalej: k.wyb.) protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego.

Wedle art. 241 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Stosownie do art. 243 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 241. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

Art. 258 k.wyb. przewiduje, że w sprawach nieuregulowanych w dziale IV Kodeksu – „Wybory do Senatu” stosuje się odpowiednio przepisy działu III Kodeksu – „Wybory do Sejmu”.

Relevantny z punktu widzenia niniejszej sprawy jest także art. 82 k.wyb., którego § 1 przewiduje, że przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

- 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub
- 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Art. 82 § 3 k.wyb. stanowi z kolei, że protest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła, senatora, posła do Parlamentu Europejskiego, radnego lub wójta może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego.

Jak wskazuje się w orzecznictwie, przepis art. 243 § 1 k.wyb. odsyła do treści całego art. 241 k.wyb., a zatem do wszystkich jednostek redakcyjnych tego przepisu – a więc także do § 3, stawiającego przed osobą wnoszącą protest wyborczy wymaganie sformułowania zarzutów wymienionych w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego oraz przedstawienia lub wskazania dowodów na ich poparcie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 listopada 2015 r., III SW 119/15; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 listopada 2015 r., III SW 136/15). Protest wyborczy wymaga przy tym przedstawienia lub wskazania dowodów, które rzeczywiście mogą potwierdzić wskazane zarzuty (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 grudnia 2007 r., III SW 63/07; postanowienie Sądu Najwyższego z 25 października 2011 r., III SW 22/11).

Protest wniesiony przez E. Ś. opiera się jedynie na zarzucie naruszenia zapisów uchwały Państwowej Komisji Wyborczej nr 210/2019 z dnia 2 września 2019 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 13 października 2019 r. Wnosząca protest nie wskazała przy tym na naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mające wpływ na wynik wyborów; nie zarzuciła też dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego,

mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że rozpoznawany protest nie mieści się w granicach przedmiotowych protestu wyborczego, określonych przez art. 82 § 1 k.wyb. – co zgodnie z art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 258 k.wyb. powinno skutkować pozostawieniem go bez dalszego biegu.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że powołany przez wnoszącą protest zapis pkt 2 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej nr 210/2019 z dnia 2 września 2019 r. nie przewiduje obowiązku korzystania przez członków obwodowych komisji wyborczych z ołówków – określając jedynie zakres czynności przewodniczącego obwodowej komisji wyborczej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 258 k.wyb., orzekł jak w sentencji postanowienia.